

Tjänsteutlåtande

Handläggare: Sara Lindblad

Utfärdat 2026-04-20

Ärendenummer FSF-2023-02644

E-post: sara.lindblad@forskola.goteborg.se

Yttrande i samråd gällande detaljplan för förskola vid Slättadammsgatan inom stadsdelen Tolered

Förslag till beslut

Förskolenämnden tillstyrker förslaget till detaljplan för förskola vid Slättadammsgatan inom stadsdelen Tolered (SBF-00292), men lämnar synpunkter att beakta i det fortsatta arbetet.

Sammanfattning

Förskolenämnden har blivit inbjuden av stadsbyggnadsförvaltningen att yttra sig i samråd gällande förslaget till detaljplan för förskola vid Slättadammsgatan inom stadsdelen Tolered. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en ny förskola med fyra avdelningar fördelat på två våningsplan för att tillgodose områdets behov av förskoleplatser och ersätta en förskola som har tillfälligt bygglov. Vidare är planens syfte att säkerställa infart till intilliggande kyrkobyggnad genom omledning av gata.

På platsen har det tidigare legat en förskola men i och med utökade krav på friyta per barn föreslås förskoletomten utökas och ta i anspråk befintlig markparkering.

Den sammanhängande friytan når inte upp till de av staden fastställda nyckeltalen och därför har en utredning om kommunalservice genomförts. Gården har en friyta på 2900 kvm och uppfyller därmed kravet på 35 kvm/ barn.

Samrådshandlingen tar upp eventuella risker kring dammbrott och hur det ska hanteras. I förvaltningens bedömning efterfrågas ett förtydligande av risken för dammbrott i Slättadamm, i syfte att säkerställa att dammen inte utgör någon risk för förskolans verksamhet. Skyfallsytans placering behöver planeras noggrant så att verksamheten fortsatt kan nå entréer och utrymningsvägar samt använda gården även efter ett skyfall.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förskolan ersätter tillfälliga platser vid Toredalsgatan 76 B med permanenta platser vilket innebär en ökad hyreskostnad för förskoleförvaltningen i och med nybyggnationen.

I samrådshandlingen framgår inte hur kostnaden för skyfallshantering ska finansieras. Det kan komma att bli en kostnad som hamnar på förskoleförvaltningen i form av hyra.

Bedömning ur ekologisk dimension

I samrådshandlingen föreslås att omvandla parkeringsplatser till förmån för förskolegård. Övrig gård är idag redan förskolegård och kommande yta som ska användas bedöms främja växtligheten, lek och biologisk mångfald. Lekplatsen kommer göras tillgänglig även utanför förskolans öppettider.

Bedömning ur social dimension

Social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys har genomförts med representanter från stadens förvaltningar. Värden som lyfts är bland annat den gröna omgivningen och närheten till Hisingsparken samt närheten till mötesplatser som exempelvis idrottsplatser och Bjursläatts torg. Trygga gång- och cykelkopplingar för barn och unga behöver stärkas då det i området finns stora markparkeringar som är svårorienterade för barn och som behöver bli tydligare.

En utredning av kommunal service har genomförts (se bilaga 2) där avvikelsen gällande den sammanhängande friytan och kvadratmeterytan per barn hanteras. Den sammanhängande ytan blir cirka 2900 kvm och friytan per barn cirka 40 kvm. Avvikelsen blir cirka 100 kvm under i den sammanhängande friytan och cirka 5 kvm över per barn enligt gällande nyckeltal.

Förskolan ligger i anslutning till Hisingsparken som kan komma att användas vid utflykter hos kommande förskoleverksamhet.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 20 maj 2026.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

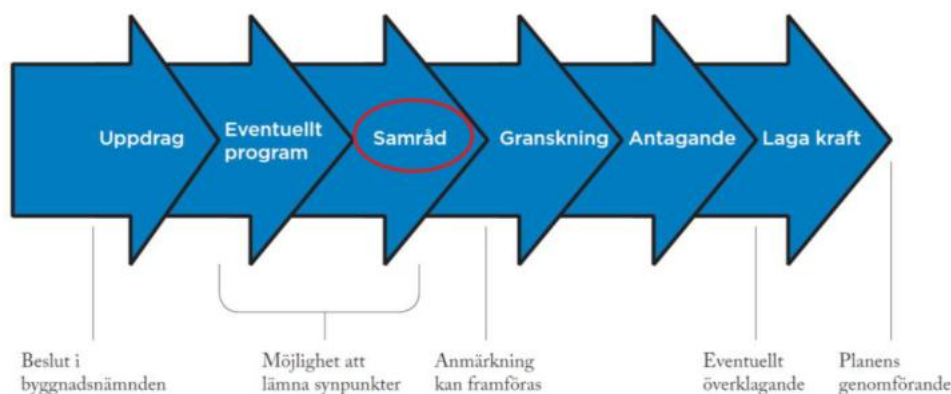
1. Detaljplan för förskola vid Slättadammsgatan inom stadsdelen Tolered i Göteborg
2. Utredning kommunalservice – SLK-2026-00173
3. Dagvatten och skyfallsutredning

Beskrivning av ärendet

Förskolenämnden är inbjuden att lämna synpunkter på samrådsförslag till ny detaljplan för förskola vid Slättadammsgatan, inom stadsdelen Tolered i Göteborg.

Samrådstiden var satt till 18 mars 2026 – 8 april 2026. Förskoleförvaltningen har begärt och fått förlängd svarstid till den 1 juni 2026.

Detaljplanearbetet är indelat i flera skeden. Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget i ett tidigt skede i detaljplanearbetet. Vid granskningen är planförslaget färdigställt. För att vara säker på att senare ha rätt att överklaga beslutet att anta detaljplanen ska skriftliga synpunkter lämnas senast under granskningstiden. När detaljplanearbetet påbörjas är ofta beslut som berör planen redan fattade i demokratisk ordning, såsom markanvändning i översiktsplanen och eventuellt mera detaljerat i program.

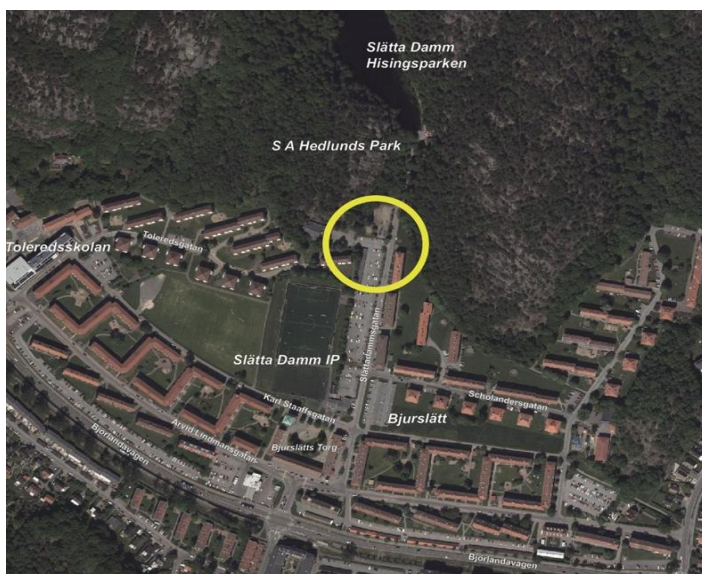

Granskningen är planerad till fjärde kvartalet 2026 och planeras att antas första kvartalet 2027. Tidplanen är ungefärlig och kan komma att ändras under planprocessen. Om planen inte överklagas vinner den laga kraft cirka fem veckor efter antagande.

Förväntad byggstart för förskolan är första kvartalet 2028 och färdigställandet av förskolan till andra kvartalet 2029. Den nya förskolan på Slättadammsgatan ska ersätta ett tillfälligt bygglov på Toredalsgatan 76 B som löper ut 31 mars 2029.

Syftet med detaljplanen är i första hand att möjliggöra byggnation av en förskola med fyra avdelningar i två plan och tillagningskök. Förutom förskola ingår även komplementbyggnader, gårdsmiljö, angörings- och parkeringsplatser. Planens syfte är också att säkerställa infart till intilliggande kyrkobyggnad genom omledning av gata.

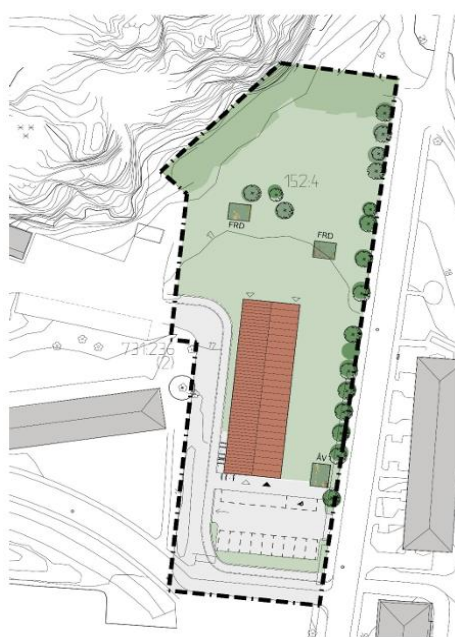
På platsen har det tidigare legat en förskola. Stadens nya nyckeltal för friyta per barn och sammanhållen yta innebär att förskoletomten behöver utökas och ta i anspråk befintlig markparkering för att nå upp till nyckeltalen.

Planområdet markerat med gul cirkel. Planområdet avgränsas i öster av Slättadammsgatan och i norr av Hisingsparken, S A Hedlunds park.

Förskoleförvaltningen gjorde tidigare en bedömning utifrån då gällande befolkningsprognos att behovet av förskoleplatser skulle motsvara en förskola med sex avdelningar och tillagningskök.

Även om parkeringsplatser tas i anspråk har det under arbetet med planen framkommit att friytenyckeltalen för en förskola på sex avdelningar inte kan uppfyllas. Det har i planarbetet därför arbetats vidare för en förskola med fyra avdelningar. Stadens riktlinjer (KF 2024-02-01) anger att en förskola på fyra avdelningar ska ha 3000 kvm sammanhängande friyta/ förskolegård. För att uppnå god nivå ska den även ha en friyta per barn på 35 kvm när den ligger i mellanstaden. Förslaget i samrådhandlingen uppfyller friyta per barn. Den blir 5 kvm mer än vad nyckeltalen anger men avviker med 100 kvm mindre i den sammanhängande friytan. Den sammanhängande friytan är på 2900 kvm. En utredning av kommunalservice är genomförd (se bilaga 2).

Förskolebyggnadens placering, utbredning och volym är anpassad till intilliggande bostadsbebyggelse längs Slättadammsgatan. Byggnadsarean begränsas till högst 600 m², fotavtryck. Huvudbyggnaden föreslås få en bredd på cirka 13 meter, likt angränsande bebyggelse. Övriga byggnader utgörs av komplementbyggnader som kan placeras inom byggrätten eller inom område med så kallad kryssmark. Detaljplanen medger en nockhöjd på cirka 15 meter för att möjliggöra en byggnadsvolym i två våningar med sadeltak och tillhörande teknikutrymmen. Våningsplanen föreslås bli cirka fyra meter höga vilket inkluderar tekniska installationer som ventilation. Byggnadshöjden regleras med nockhöjd över nollplanet. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen och är i linje med angiven markanvändning.

Inom samrådsarbetet har det genomförts social- och barnkonsekvensanalys. Underlaget har arbetats in i samrådshandlingen och finns inte som en fristående handling.

Planförslaget stärker området genom att skapa nya mötesplatser och förbättra barnens vardagsmiljö. Det möjliggörs för cykelparkeringar och besöksparkeringar som är tänkta att samnyttjas med besökare till Hisingsparken även om antalet bilparkeringar blir färre än det är idag. Bristen på permanenta förskoleplatser i området tillgodoses och därmed även ett allmänt behov och en viktig samhällsfunktion. Barnperspektivet har varit styrande i utformningen av både förskolan och det omgivande stadsrummet. Gården dimensioneras för tillräcklig friyta, växtlighet som främjar lek och biologisk mångfald, och lekplatsen görs tillgänglig även utanför förskolans öppettider. Den nya förskolan planeras med dagens standarder och erbjuder en säker och hälsosam miljö för barn.

Dagvattenhantering behöver anpassas till verksamheten som bedrivs på en förskola. Dagvatten- och skyfallshantering med plantering och stående vatten ska undvikas på förskolegård med hänsyn till barnens säkerhet och hälsa.

Skyfallshantering och översvänningsrisk

Kretslopp och vatten har gjort en dagvatten- och skyfallsutredning (bilaga 3) där de har studerat befintlig översvänningsrisk i området i samband med skyfall. Det finns en risk för översvämning då Slättadamm dammvall ligger direkt norr om förskolan.

Som ett led i klimatsäkringsarbetet har Göteborgs Stad tagit fram ett geografiskt planeringsunderlag, även kallade strukturplan för översvämningar. Strukturplanen innehåller åtgärder som fördröjer och avleder skyfallsvatten i syfte att minska negativa konsekvenser på den befintliga bebyggelsen.

För området finns en strukturplan som har en föreslagen åtgärd som är relevant för området. Åtgärden innebär att norr om planområdet görs en höjning av marknivån i den södra delen av Slättadamm, där krönnivån är som lägst, med 25 cm vilket ökar fördröjningskapaciteten i Slättadamm med 11 100 m³. Dammen innebär risk för brott och för att kunna ändra funktionen (öka kapaciteten) behövs en specifik geoteknisk utredning för damm genomföras för att bedöma dammens säkerhet och lämplighet för förändringar.

Om dammen dimensioneras för att hantera ett specifikt regn och planen anpassas för det, det vill säga ingen skyfallsanpassning genomförs inom planområdet och ett regn som överskrider kapaciteten inträffar, så kommer inte dammens kapacitet att räcka till. Då finns det stor risk för skador inom planen. Det har från kretslopp och vatten beslutats att dammens funktion och utformning inte ska ändras inom ramen för planarbetet.

Skyfallsanalysen har därför i dagvatten- och skyfallsutredningen utgått från befintlig nivå på krönet av dammen och föreslagit åtgärder utifrån det. I samrådshandlingen finns åtgärdsförslag i kapitlet om teknisk försörjning, dagvatten och skyfall.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att detaljplanen svarar på begäran om förstudie för en förskola om fyra avdelningar med tillagningskök och som ersätter de fyra avdelningarna med tillfälligt bygglov på Toredalsgatan 76 B. I förskoleförvaltningens begäran om förstudie var det en förskola på sex avdelningar med tillagningskök som skulle utredas, men som på grund av att frytan inte var tillräcklig minskades ner till fyra avdelningar. I enlighet med lokalbehovsplanen 2025 finns det i närtid, utifrån nuvarande beslutade nybyggnationer, en underkapacitet i planeringsområdet Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättdamm på grund av att de tillfälliga byggloven på Toredalsgatan 76 B och Toredalsgatan 41 löper ut. Paviljongen på Toredalsgatan 41 (FSF-2021-00904), som ligger i samma planeringsområde, planeras att ersättas med åtta avdelningar och då befolkningsprognosen förändrats ser förvaltningen att behovet för förskolan på Slättdammsgatan har ändrats. Därmed ligger samrådshandlingens förslag på fyra avdelningar mer i linje med förvaltningens kommande behov.

Förvaltningen ser vidare ett behov av att skicka med följande synpunkter i kommande arbete med detaljplanen.

- Förskoleförvaltningen efterfrågar ett förtydligande av risken för dammbrott i Slättdamm, i syfte att säkerställa att dammen inte utgör någon risk för förskolans verksamhet. Det behöver klargöras vilka konsekvenser ett eventuellt dammbrott kan medföra för planområdet.
- Vidare efterfrågas en utredning av huruvida en höjning av Slättdamms dammvall är ett hållbart och kostnadseffektivt alternativ till att anlägga en skyfallsyta på förskolegården.

En grundläggande förutsättning för att möjliggöra förskoleverksamhet på platsen är att det inte föreligger någon risk för skador kopplade till dammens funktion eller ett eventuellt dammbrott. En skyfallsyta på förskolegården bör placeras på sådant avstånd från byggnadens entréer att tillgängligheten inte påverkas negativt. Vidare bör skyfallsytan kunna avgränsas med staket så att gården kan användas även när skyfallsytan är i bruk. Därtill bör skyfallsytan utformas så att stående vatten avleds inom rimlig tid efter ett skyfall med en målsättning om att vattnet ska ha försvunnit inom 2–4 timmar.

Ulf Högberg

Avdelningschef Ekonomi, fastighet
och miljö

Johan Olofson

Förvaltningsdirektör

Expedieras till:

stadsbyggnad@stadsbyggnad.goteborg.se

Märks med diarienummer SBF- 2023-00292